

TIJDSCHRIFTEN

Geen papier hier!

Er is geen papier meer. Boeken, tijdschriften en brochures
geraken steeds moeilijker gedrukt. En dat gaat op korte
termijn niet verbeteren.

Dominique Deckmyn

Donderdag 27 januari 2022 om 3.25 uur

<p>Drukkersgeluk: grote rollen papier wachten om bedrukt te worden. Boumediene Belbachir</p>

Drukkersgeluk: grote rollen papier wachten om bedrukt te worden. © Boumediene Belbachir

‘Door een wereldwijd papiertekort konden we onverwacht het laatste nummer van Leef niet drukken’. Zo luidt de korte mededeling op de websites van de Christelijke Mutualiteiten. Het januarinumnummer van hun ledenblad Leef valt er digitaal te doorbladeren. Lezers van De Tijd krijgen hun krant nog wél op papier – maar dan op een iets ander tint van roze. ‘Om u toch uw vertrouwde krant te kunnen leveren, schakelt De Tijd tijdens de week tijdelijk over op ander papier’, staat in een mededeling.

Is het echt zo erg gesteld met het papier? Jazeker. Papier is ruim de helft duurder dan een jaar geleden, en kan voor sommige papiersoorten nog veel hoger in prijs opveren. Maar vooral: zelfs als je die prijs met een glimlach zou betalen, kún je vaak niet. Het papier is er simpelweg niet. En als het uiteindelijk toch komt, kan de prijs alweer fors zijn gestegen.

Perfekte storm

‘Papier is duur en zal nog duurder worden’, zegt Dirk Salens, managing director van papiergroothandel Igepa. Groothandels als Igepa verkopen het papier van de fabrieken door aan drukkers. Nieuw is dat de papierfabrieken nu aan Igepa vertellen hoeveel

papier ze nog mogen kopen – Igepa krijgt een ‘allocatie’ toegewezen, die het onder zijn eigen klanten moet verdelen. Iedereen moet het met minder stellen.

‘Zelfs als je bereid bent de prijs te betalen, krijg je geen papier meer’

Ben Smets

Financieel directeur, Artoos Group

‘Zelfs als je bereid bent de prijs te betalen, krijg je geen papier meer’, zegt Ben Smets, financieel directeur van drukkerij Artoos Group in Kampenhout. Meestal kan de drukker nog wel iets regelen door over te schakelen op een ander type papier, zegt Smets. De tekorten zijn namelijk niet even erg voor elke papiersoort. ‘Maar vaak drijft dat de prijs op’.

Het is momenteel een perfecte storm op de papiermarkt. De productie is de afgelopen jaren fors gedaald, omdat drukwerk niet bepaald meer als een groeimarkt wordt gezien. En dan kwam corona erbovenop. Een van de gevolgen van de lockdowns was een sterk toegenomen vraag naar karton om al die online bestellingen in te verpakken. Veel van de overblijvende papierproducenten zijn dus overgeschakeld op karton.

Nog in april 2021 kondigde papierproducent Stora Enso de sluiting van twee fabrieken aan. Maar in het midden van 2021 veerde de vraag plots weer op. De voorraden van de Europese fabrieken raakten al snel uitgeput. Aanvoer vanuit Azië wordt bemoeilijkt door de wereldwijde transportproblemen. Bovenop die schaarste komt nog een stijgende productieprijs, onder meer vanwege de opstoot van de energieprijzen (papier maken is behoorlijk energie-intensief).

‘Papier vinden voor De Standaard Magazine en De Standaard Weekblad is wel een uitdaging’

Paul Huybrechts

Directeur druk en distributie Mediahuis

En 2022 begon bijzonder slecht: op nieuwjaarsdag gingen 3.000 arbeiders in de grote Finse papierfabriek van UPM in staking. In de Finse fabriek worden de rollen papier gemaakt die gebruikt worden voor rotatiepersen – dat zijn de drukmachines die worden gebruikt voor kranten en voor tijdschriften met een vrij hoge oplage. Die staking duurt nu al bijna een maand, en drijft de problemen op de spits.

Grote uitgevers

De grote Vlaamse uitgevers zeggen dat hun publicaties kunnen blijven verschijnen. DPG Media (Het Laatste Nieuws, De Morgen, Humo) laat weten dat het met verschillende leveranciers werkt. ‘Voor onze kranten en magazines is de situatie dus onder controle, onze lezers zullen geen impact ondervinden.’ Datzelfde horen we ook bij Roularta (Knack, Trends). ‘Wij hebben proactief al midden vorig jaar onze behoeftes voor 2022 volledig ingedeekt en slagen er in om alle drukwerken, zowel voor interne als externe klanten, tijdig de deur uit te krijgen’, zegt Steven Renders, algemeen directeur van Roularta Printing. ‘Iedereen worstelt met het papierprobleem, maar wij slagen erin om ons te redden’, klinkt het ook bij Paul Huybrechts, directeur druk en distributie bij Mediahuis. Maar hij voegt eraan toe: ‘Papier vinden voor De Standaard Magazine en De Standaard Weekblad is wel een uitdaging’.

- De gloednieuwe drukpers van Roularta

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20200817_97562521)

Bert Goessens is projectcoördinator bij Bold & Pepper, een bedrijf dat onder meer stadsmagazines en personeelsbladen maakt. Hij hoorde al geregeld op het laatste moment van de drukker dat het gewenste papier niet was geleverd. ‘Maar dat we een magazine níet konden drukken, is ons voorlopig nog niet overkomen’, zegt hij.

In de boekensector – die niet getroffen wordt door de Finse staking – is de situatie intussen stabiel maar moeilijk. Zij konden vroeger vier weken op voorhand een bestelling plaatsen om een succesroman bij te drukken. Nu bedragen de leveringstijden verschillende maanden. Dat verklaart waarom sommige bestsellers plots niet meer verkrijgbaar zijn. En waarom heel wat boeken duurder worden – al is dat volgens Warlop maar één of twee euro per boek. Maar een echt structureel probleem met de productie van boeken in Vlaanderen ziet Warlop op korte termijn niet. In plaats van een hardcover wordt nu vaak wel een – kleinere – paperback gedrukt, om papier te sparen.

Tijdelijk

Volgens Dirk Salens van Igepa is de huidige papiercrisis waarschijnlijk van voorbijgaande aard. Op langere termijn is de trend nog altijd dat er minder papier wordt gebruikt – de gedrukte oplages van kranten zullen niet plots weer gaan stijgen. Vraag en antwoord zullen een nieuw evenwicht vinden, voorspelt Salens, met een hoge maar meer stabiele prijs. Bijvoorbeeld doordat andere bedrijven ook doen wat CM nu tijdelijk doet: hun gedrukte magazine vervangen door een digitale versie – maar misschien blijvend. Dat doet de vraag dalen.

Er zal dus waarschijnlijk de komende jaren minder gratis drukwerk in uw postbus landen. En voor de papieren magazines waar u op geabonneerd bent, zal de prijs haast zeker stijgen.

Correctie 27/01: In een eerdere versie stond ‘Finse papierfabriek van UPM’

Verschenen op donderdag 27 januari 2022

LEES MEER

GISTEREN | 5 VRAGEN RADIOLICENTIES

Q, Joe, Nostalgie of Studio 100: wie valt van de FM-band?

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220207_98079598)

25/01/2022 | TELEVISIE

Frieda Brepoels voorzitter raad van bestuur VRT

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220124_98042834)

14/01/2022 | MEDIA

‘en ‘ trekken de stekker eruit

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220113_98105029)

11/01/2022 | MEDIA

Mediahuis nu ook actief in Duitsland

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220110_97935018)

Lees de volledige
krant

(https://markup.standaard.be/extra/static/checkapp/index.html?utm_campaign=digitalekrant&utm_source=standaard&utm_medium=brooklyn-artikels)